

Marozs Réka

Együtt könnyebb – A Bátor Tábor Alapítvány Suliprogramja

Nehéz szavakba önteni azt a különleges atmoszférát, ami egy-egy Suliprogramos foglalkozáson kialakul. Talán éppen azért, mert itt valódi találkozások zajlanak: gyerekek és gyerekek között, gyerekek és önkéntesek között, miközben minden résztvevőben új felismerések és felfedezések születnek.

A Suliprogram célja, hogy segítse azokat az osztályközösségeket, ahol egy súlyos vagy krónikus betegséggel élő gyerek tanul. Két 90 perces foglalkozás során, játékos, interaktív módszerekkel támogatjuk az osztályokat abban, hogy megtalálják a közös hangot – elfogadásban, kíváncsiságban, egymás megértésében. Hiszünk abban, hogy amikor egy gyerek beteg, az egész osztály érintett – de ez nem feltétlenül rossz dolog. Egy ilyen helyzet lehetőséget is adhat mélyebb kapcsolódásra, valódi empátiára és különleges közösségi élményekre.

Forrás: A Bátor Tábor Alapítvány archívuma

Miért és kikért dolgozunk?

Az előző tanévben vendégségbe mentünk egy jelenleg tünetmentes, krónikus ízületi gyulladással (JIA) élő kislány iskolájába, aki az osztálytársai előtt is titokban tartotta a betegségét. Fontos hangsúlyozni, hogy programunkban sem a beteg gyereket, sem magát a betegséget nem állítjuk reflektorfénybe. A betegség az alsó tagozatosok esetében, rövid, bábjátékos formában kerül elő a foglalkozáson. Petra eleinte még csendben, a háttérből figyelte

az eseményeket, ám amikor előkerültek a bábok – köztük Dávid, aki pontosan azokon a nehézségeken megy keresztül, mint ő –, lassan, szinte észrevétlenül kezdett előrébb húzódní a szőnyegen, végül egészen Dávid előtt kuporgott. A szeme csillogott, és ahogy hallgatta a történetet, egyértelmű volt: végre nem érezte magát egyedül.

Forrás: A Bátor Tábor Alapítvány archívuma

Nemcsak a beteg gyerek élhet meg hasonló magányt egy osztályban. Ha visszagondolunk a saját iskolás éveinkre, szinte mindannyiunknak van legalább egy olyan emléke, amikor nem találta helyét magának a közösségben. Lehet, hogy valaki padtárs nélkül maradt, vagy a tesiórán mindig utolsónak választották be a csapatba. Másnak az a kép ugrik be, hogy nem hívták meg egy szülinapi zsúrra. Az ilyen tapasztalatok azt mutatják, hogy az izoláltság és a kívülmaradás érzése nem csak egy betegséghez kapcsolódhat. Ezek sokkal inkább általános, szinte minden gyerek életében előforduló élmények.

De akadnak Petráétól egészen eltérő történetek is. Bencét például már iskoláskorában diagnosztizálták diabétesszel, így az osztálytársai végigkísérték őt ezen az úton. Mégis, a betegség láthatatlan falakat emelt Bence és társai közé – hiszen könnyen félelmetessé válik az, amiről tudunk, de nem beszélünk róla. A hallgatás vagy a félreértések miatt a gyerekekben gyakran téves kép alakulhat ki, ezért mi arra törekszünk, hogy orvosi szakkifejezések helyett érthető, hasonlatokra épülő beszélgetéseket folytassunk velük. Bence osztályában sikerült olyan biztonságos, elfogadó légkört teremtenünk, hogy a kisfiú igazi kis „szakértőként” kapcsolódott be a beszélgetésbe. Megmutatta a társainak a szenzorát, elmesélte, milyen gyakran kell tüt cserélnie, sőt még azt is megosztotta velük, hogy amikor az osztályteremben hátul a babzsákban pihen és nincs kedve legózni, az valószínűleg a vércukorszintje miatt van – és ilyenkor jólesik neki kicsit pihenni.

Forrás: A Bátor Tábor Alapítvány archívuma

A Suliprogramban a betegség számunkra egy kapu, amelyen keresztül beléphetünk a tanterembe, és elindíthatjuk a közös gondolkodást és játékot. A reflektor mindig az egész osztályra irányul: minden gyerekre, aki ennek a közösségnek a tagja. Arra törekszünk, hogy a gyerekek megélhessék, nincsenek egyedül az érzéseikkel. Hogy kiderüljön: mindannyian vágyunk a kapcsolódásra, az elfogadásra, a közös élményekre. A közös gyakorlatok és játékok segítik a gyerekeket megtapasztalni, hogy ha valóban figyelünk egymásra, támogató, biztonságos és erős közösséget tudunk teremteni. Az erős közösségnek pedig az is része, hogy őszintén merünk hangot adni a szükségleteinknek is, mert bizony néha mindenkinek jólesik a babzsákban pihenni. A Bátor Tábor Alapítvány ingyenes Suliprogramja egy olyan struktúrát és a keretet teremt meg, amin belül az osztály szabadon kibontakozhat saját dinamikája, szükségletei és aktuális állapota szerint.

Forrás: A Bátor Tábor Alapítvány archívuma

Az osztályfőnök mint a közösség irányítúje

A Suliprogram során végig partnerségben dolgozunk az osztályfőnökökkel, hiszen ők ismerik leginkább az osztályt, és a támogatásuk nélkül a változások nem tudnának tartósan megmaradni. Már az első foglalkozás előtt elindul ez a közös munka: egy online beszélgetés keretében feltérképezzük az adott osztály helyzetét, sajátosságait, kihívásait és erőforrásait. Ezek a háttérinformációk segítenek abban, hogy a foglalkozás valóban az adott közösség igényeire szabva történjen, és olyan gyakorlatokkal, játékokkal készüljünk, amelyek ott és akkor a legtöbbet tudják adni.

Az osztályfőnökök kezét a foglalkozások után sem engedjük el: egy utánkötő beszélgetés során lehetőségük van visszajelezni, hogy mi az, ami jól működött, mi az, amiben előrelépést tapasztalt az osztály, és milyen erőforrásokra tudnak építeni a jövőben. Ez a beszélgetés nem a problémák listázásáról szól, hanem arról, hogy együtt keressük és erősítsük azokat a kapaszkodókat, amelyek a továbbiakban segítik az osztályt. Meggyőződésünk, hogy egy osztályt nem az tesz jó közösséggé, ha nincsenek benne nehézségek, hanem az, hogy képesek együtt fejlődni, alakulni, és a felmerülő kihívásokat közösen megoldani. Ebben a folyamatban az osztályfőnök olyan, mint egy iránytű: az ő támogatása, kíváncsisága és elköteleződése nélkülözhetetlen ahhoz, hogy a program hatása valóban hosszú távon is érezhető legyen.

A játék gyógyító ereje

A Suliprogramot tudatosan úgy alakítottuk ki, hogy a gyerekek valódi közösségi élményt kapjanak, amelyben mindenki biztonságban érezheti magát és egyenrangúan vehet részt. A program gerincét az élményterápiás módszertan adja: játékok, amelyek után a megélt tapasztalatokra építve tudunk olyan témákat körüljárni, mint segítség, barátság, összetartozás, értékek. Nem az a fontos, ki a leggyorsabb, legügyesebb vagy legokosabb, hanem hogy hogyan

tudnak a gyerekek együttműködni, egymást segíteni és közösen átjutni egy-egy kihíváson. Ezek a tapasztalatok különösen értékesek lehetnek azoknak a gyerekeknek, akik a hétköznapi iskolai helyzetekben gyakran háttérbe szorulnak, vagy akik nem szoktak elismerést kapni a teljesítményükért.

Ahhoz, hogy ezt a fajta intenzív figyelmet és érzelmileg biztonságos légkört biztosítani tudjuk, minden alkalommal négy-öt képzett önkéntessel érkezünk, akik aktívan részt vesznek a csoportmunkában, kísérik a gyerekeket a játékok során, visszajelzéseket adnak és jelenlétükkel segítik a kics csoportos beszélgetések mélységét. Így valóban lehetőség nyílik arra, hogy minden gyerek személyes figyelmet kapjon, hogy mindenkinek jusson idő, tér és meghallgatás.

Forrás: A Bátor Tábor Alapítvány archívuma

A Suliprogram Szlovákiában

A Suliprogram ingyenes foglalkozásai során nemcsak információt adunk át – közösen osztjuk el a tévhiteket, tisztázzuk a betegséghez kapcsolódó kérdéseket, és megmutatjuk, hogy ezek a gyerekek nem „mások”, hanem épp olyan részei az osztálynak, mint bárki más. A kétszer 90 perces program minden alkalommal az adott osztályra van szabva, az első osztályosoktól egészen az érettségi előtt állókig. Célunk, hogy az osztályfőnökökkel partnerségben segítsünk egy olyan elfogadó, biztonságos és barátságos légkör megteremtésében, ahová reggelente örömmel érkeznek a gyerekek – ahol jó együtt lenni. Mindezt pedig a játék és az elfogadás eszközeivel tesszük lehetővé. A Suliprogram Szlovákiában magyar és szlovák nyelven is elérhető!

[Jelentkezés a magyar nyelvű programra](#)

[Jelentkezés a szlovák nyelvű programra](#)